

1 DALIS. KURSŲ IR MEDŽIAGOS PRITAIKYMAS PRIE UGDYMO PROCESO SĄLYGŲ

TIKSLAS

paaiškinti, kaip pritaikyti kursus ir medžiagą atsižvelgiant į ugdymo proceso sąlygas

IMONED konsorciumas

1 Dalis. Kursų ir medžiagos pritaikymas prie ugdymo proceso sąlygų

1.2. Kodėl mokymo medžiagą reikia pritaikyti?

Kontaktinių mokymų metu mokytojas procese dalyvauja fiziškai. Tačiau nuotolinio mokymosi metu jie nėra kartu. Tai gali apriboti ugdymo aplinką. Tai reiškia, kad mokytojams sunku stebėti mokinius, kelti iššūkius ir motyvuoti mokinius. Todėl, jei mokytojas neturi esamos internetinės mokymo programos savo kursui, jis turėtų sukurti naują kursą arba pritaikyti esamą tradicinės klasės medžiagą, arba pritaikyti kieno nors kito internetinį kursą savo poreikiams.

Nuotolinis mokymasis internetu suteikia mokiniams įvairių mokymosi galimybių ir gali būti patrauklus dirbantiems ir šeimyninių įsipareigojimų turintiems žmonėms, nes šios aplinkybės trukdo jiems dalyvauti tiesioginio mokymosi aplinkoje. Tačiau kyla klausimas, ar mokymas turi būti pritaikytas mokytojo ar mokinio poreikiams? Be to, svarbu atsižvelgti į mokytojo kompetencijas vykdyti mokymą nuotoliniu būdu, nes ne visi mokytojai turi vienodas skaitmenines kompetencijas bei skirtingus išteklius. Taip pat svarbu atsižvelgti ir į mokinių poreikius. Mokytojas turėtų priversti save mokytis visą gyvenimą ir, ugdydamas savo mokinius, tobulinti save.

Akivaizdu jog reikia įvertinti įvairius dalykus, kurie gali padėti pritaikyti tradicinį ugdymą internetiniame kontekste. Mokytojai ilgainiui susikurs geriausios praktikos pojūtį, pavyzdžiui, kiek laiko turėtų trukti mokymosi sesijos arba kiek laiko mokiniai turėtų aktyviai dalyvauti. Nuotolinis mokymas taip pat atveria naują mokymo aplinką, kuri skatina mokytojus būti kūrybingesnius. Be to, tai leidžia jiems pateikti įdomią medžiagą ir paskatinti visus mokinius dalyvauti virtualioje klasėje bei kurti aktyvią mokymosi aplinką. Todėl labai svarbu pritaikyti medžiagą tai aplinkai.

1.2. Mokymo kursų kūrimas

Mokiniai mokosi kaip įsivairinti kursą. Kitaip tariant, kalbiniai besimokantieji prisitaiko vartoti žodžius tiek raštu, tiek žodžiu, logiškai mąstantys besimokantieji mąsto konceptualiai ir ieško dėsningumų bei ryšių tarp žodžių, sąvokų ir vaizdinių elementų, kinestetikai mėgsta praktinę veiklą, tarpasmeniniai besimokantieji mėgsta diskusijas ir bendrą veiklą, intraasmeniniai besimokantieji mieliau dirba savarankiškai, vizualiniai besimokantieji mokosi žiūrėdami ir kurdami vaizdus.

Nėra "geriausio" būdo, kaip pateikti pritaikytą mokymosi medžiagą, kuri atitiktų įvairius besimokančiųjų poreikius. Mokytojai, norėdami veiksmingai pasiekti norimų mokymosi rezultatų, savo nuotolinio mokymo kursui turėtų pasirinkti kelis pristatymo būdus. Nepaisant to, kad nėra geriausio būdo, mokytojai gali naudoti įvairius nuotolinio kurso pristatymo būdus. Internetinio kurso pristatymo būdas yra toks pat svarbus, kaip ir jo kūrimas. Jei mokytojas yra pakankamai įsitikinęs dėl bendrų metodų, jis gali pasirinkti geresnį kurso parengimo būdą. Vis dėlto, vaizdo įrašai yra patraukliausias nuotolinio kurso metodas. Galima rasti ir atsisiųsti įvairių vaizdo įrašų pagal kurso turinį, jie yra patrauklūs ir padeda sutelkti mokinių

dėmesį. Kitas svarbus metodas - naudoti garso įrašus. Pavyzdžiui, jei mokytojas moko naujos kalbos, šis metodas yra naudingas. Mokytojai gali naudoti muziką, kuri yra populiari tarp mokinių. Galima iš vaizdo įrašų panaudoti garso įrašus ir atitinkamai juos pritaikyti. Be to, mokytojai gali kurti dokumentus ir skaidres pagal kurso turinį, prieinamą mokiniams ir vėliau.

1.3. Turinio, veiklų, išteklių ir medijos pritaikymas

Pritaikant turimą mokymo medžiagą perteikti nuotoliu, atsiranda galimybė patobulinti ir turinį.

Kurso turinyje reikėtų atsižvelgti į mokymosi tikslus, taip pat į besimokančiųjų savybes, žinias, gebėjimus ir patirtį. Kad mokymasis būtų sklandesnis, reikėtų kursą suskaidyti į nedideles dalis ir pateikti jas mokiniams logiška tvarka. Nuotoliniu būdu turėtų būti pateikiama atvejų analizė ir daugiau pavyzdžių, kad turinys būtų aiškesnis. Labai svarbu, kad turinys būtų gerai organizuotas ir paaiškintas. Todėl besimokantieji gali savarankiškai baigti kursą, kai nereikia mokytojo pagalbos įprastomis sąlygomis klasėje. Mokytojai gali organizuoti įvairių veiklų, atitinkančių mokinių amžių, kultūrinę aplinką ir patirtį, pateikdami aiškias ir išsamias instrukcijas. Be to, veikla turi būti reali ir pasiekama. Veikla turi būti įtraukianti, pateikiama didėjančio sudėtingumo tvarka ir skatinti spręsti problemas bei perduoti praktines žinias ir įgūdžius. Besimokantieji gali bendrauti su kitais, naudinga numatyti galimybę diskutuoti ir atlikti bendras užduotis. Kitas svarbus klausimas - grįžtamojo ryšio teikimas. Mokytojai turėtų pateikti konstruktyvaus grįžtamojo ryšio galimybes, įskaitant apžvalginius klausimus su siūlomais atsakymais.

Mokymosi ištekliai turi būti prieinami ir tikslūs. Kurdami medžiagą mokytojai turėtų atsižvelgti į įvairius aspektus. Medžiaga turėtų atitikti mokymo tikslus ir mokinių mokymąsi. Taip pat mokytojai turėtų parinkti medžiagą, atitinkančią ugdymo tikslus, pritaikyti medžiagą mokinių lygiui ir savybėms bei užtikrinti, kad medžiaga atitiktų mokymo metodų reikalavimus. Technologijos turi būti suderintos. Visame pasaulyje naudojami skirtingi elektroniniai ir vaizdo standartai, pavyzdžiui, vietinių vaizdo įrašų gali nepavykti atkurti kitame regione, nors jie gali būti naudingi vykdant mokymus. Todėl reikėtų pasirūpinti techninėmis galimybėmis mokymo medžiagą konvertuoti vietoje arba tam tikslui pasitelkti išorės paslaugos teikėjus. Kitas svarbus aspektas - reikėtų įsitikinti, kad technologiniai ištekliai būtų prieinami mokiniams. Kad tai užtikrintumėte, registracijos metu aiškiai nurodykite, kokia įranga ir programinės įrangos versija yra reikalinga. Mokinių pasiekimų vertinimai turi būti pagrįsti, tinkami ir atitikti kurso tikslus, turinį ir mokymosi veiklą. Vertinimo kriterijai turėtų būti pateikti iš anksto. Nuotoliniame mokyme turite aiškiai apibrėžti kurso tikslus ir uždavinius mokiniams ir sukurti būdus, kaip įsitikinti, kad jie juos pasiekė. Nurodant mokymosi tikslus, vietoj tokių žodžių ar frazių kaip suprasti ir žinoti vartokite terminus, apibūdinančius veiklą, kurią galima stebėti, arba priemones, pavyzdžiui, išvardyti, sudaryti, organizuoti ir planuoti.

Šaltiniai

Aslanian, C. (2001). You're never too old: Excerpts from adult students today. *Community College Journal*, 71, 56–58.

Carruth, P. J., & Carruth, A. K. (2013). Educational and financial impact of technology on workforce development. *American Journal of Business Education*, 6, 513-520.

Maley, A. (2011) Squaring the circle – reconciling materials as constraint with materials as empowerment. In: Tomlinson, B. (ed). *Materials Development in Language Teaching*. (2nd ed) Cambridge: Cambridge University Press. pp.379-402.

Mishan, F. & Timmis, I. (2015). *Materials Development for TESOL*. Edinburgh: Edinburgh University Press.